

Edukacja włączająca wyzwaniem dla szkoły

mgr Aneta Żurek

zurek@womczest.edu.pl

Edukacja włączająca – wyzwaniem dla szkoły.

Metody pracy z dzieckiem, uczniem z niepełnosprawnością.

20.10.2015r. godz. 13.00-16.00

- 13.00-13.10 Wprowadzenie, Powitanie
- 13.10 - 13.30 **„Edukacja włączająca wyzwaniem dla szkoły”** mgr Aneta Żurek, nauczyciel konsultant Regionalnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Częstochowie
- 13.30 – 13.50 **„Metody i techniki pracy z uczniem ze spektrum autyzmu”** mgr Jolanta Miękina, Dyrektor ZSS nr 23 w Częstochowie
- 13.50 – 14.30 **„Nowoczesne metody pracy terapeutycznej oparte na nowoczesnych metodach i technologiach”** (Integracja Bilateralna, metoda Johansena JIAS, metoda Warnkego) -mgr Katarzyna Rychetsky , Pedagog korekcyjny i wczesnoszkolny, pedagog specjalny. National Direktor For Poland metody Johansena, terapeutka Integracji Bilateralnej . Współpracuje z Instytutem Neurofizjologii i Psychologii Polska INPP. Prowadzi Centrum Metody Johansena i Centrum Wspomagania Rozwoju Dobry Start. Przez wiele lat była pracownikiem Kliniki Lekarskiej w Niemczech oraz Akademii Medycznej w Warszawie - CENTRUM DIAGNOSTYKI I TERAPII IN CORPORE
- 14.30-14.50 Przerwa
- 14.50 – 15.10 **"Neurosensoryczna terapia słuchowa metodą Tomatisa"** mgr Marta Madejska certyfikowany terapeuta metody Tomatisa , mgr Daria Adamczyk oligofrenopedagog, surdopedagog - Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy nr 5 w Częstochowie
- 15.10 – 15.30 **"Uczeń niepełnosprawny wzrokowo w szkole”** mgr Iwona Bołtuć – psycholog Polski Związek Niewidomych w Częstochowie ; SOSW nr 1 w Częstochowie
- 15.30 - 15.50 **„Alternatywne i wspomagające metody komunikacji w pracy z uczniami. Komunikacja - bazą do współpracy z rodzicami”** – mgr Magdalena Hutna – oligofrenopedagog, specjalista komunikacji alternatywnej , mgr Agnieszka Matyjaszek – psycholog , Niepubliczny Zespół Szkolno-Przedszkolny Fundacji Mozaika w Częstochowie
- 15.50-16.00 Zakończenie. Podziękowanie. Rozdanie zaświadczeń

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2015/2016

1. Wzmocnienie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci **ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi** w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodkach wychowawczych, ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych.

2. Podniesienie jakości kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych poprzez zaangażowanie przedstawicieli partnerów społecznych w dostosowywanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy.

3. Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży.

4. Edukacja matematyczna i przyrodnicza w kształceniu ogólnym.

Minister edukacji narodowej ustanowiła **rok szkolny 2015/2016 Rokiem Otwartej Szkoły**

***Prawo do edukacji dla wszystkich, uwzględniające
indywidualność i różnorodność osób***

Szerokie ujęcie edukacji włączającej

Clipart: office.com

Prawo:

➤ Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych (Artykuł 7 i 24)

W 2012 roku Polska ratyfikowała Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, co oznacza, że jako kraj zobowiązaliśmy się do wprowadzenia włączającego modelu kształcenia, do podjęcia konkretnych działań.

<http://www.niepelnosprawni.gov.pl/>

Prawo:

➤ **Deklaracja z Salamanki (1994)** głosi:

„Dzieci posiadające szczególne potrzeby edukacyjne muszą mieć dostęp do zwykłych szkół, które powinny je przyjąć w ramach prowadzenia nauczania stawiającego dziecko w centrum zainteresowania i mogącego zaspokoić jego potrzeby”

„jedna szkoła dla wszystkich”

Prawo:

- **Konwencja o Prawach Dziecka** – ratyfikowana w 1991 r. (art. 23)
- **Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej** – uprawnia rodzica do wyboru szkoły
- **Ustawa o Systemie Oświaty** – nowelizacja (na poziomie Ustawy umocowano IPET, określenie niepełnosprawność intelektualna)
- **Rozporządzenia** – akty wykonawcze

- Podstawą zmiany są zmiany mentalności, bez tego nic nie zafunkcjonuje.

Uczeń w szkole:

- Przedszkola, szkoły, placówki specjalne
- Integracja
- Edukacja włączająca

Decyzja rodzica,
prawnego opiekuna

*Wybór odpowiedniej placówki, szkoły dla dziecka należy zawsze rozpatrywać indywidualnie, uwzględniając **indywidualne potrzeby i możliwości** każdego dziecka, również jego rodzica.*

Jaki jest cel edukacji? Jakiej szkoły chcemy?

- Przygotowanie do życia w **zróżnicowanym świecie**, w zgodzie z zasadami demokracji i poszanowania praw człowieka
- Akceptacja różnorodności (wspieranie indywidualności)

WYBÓR

(zaczynając od form włączających)

Refleksja:

*„Włączanie jest procesem, pewną podróżą
raczej niż punktem przeznaczenia”*

profesor Petter Mittler

(doradca ds. edukacji specjalnej wielu światowych organizacji takich jak ONZ, UNESCO)

- **Wartością jest każda неповtarzalna osoba, a nie wyniki testów, rankingi i rywalizacja.**
- Czym jest edukacja włączająca dla dzieci zdrowych i ich rodziców.
- Wspólna edukacja to **prawo, a nie przywilej.**
- Gdzie najlepiej „udaje się” włączanie?

Dziecko, uczeń z niepełnosprawnością

- Edukacja **wychowanie**
- Budowanie relacji w szkole
- Program wychowawczy – zapisy odnośnie nauczycieli, uczniów, rodziców (jak my promujemy ideę edukacji włączającej?)

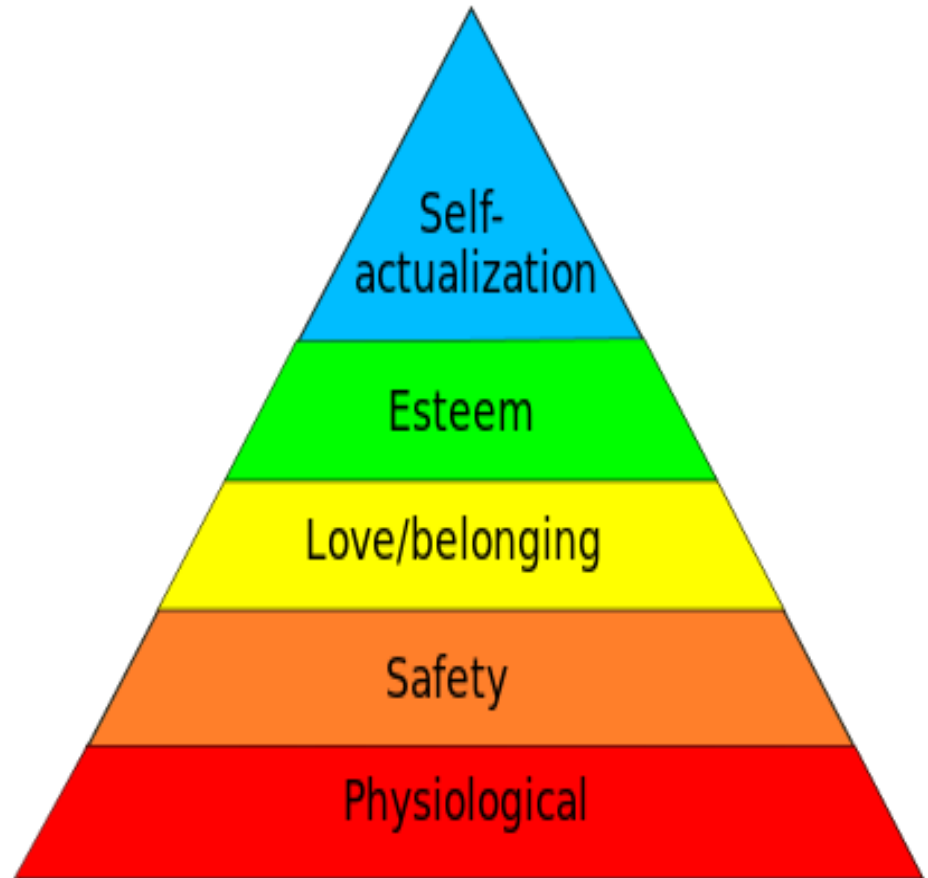
Orzecznictwo:

- Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego
- Orzeczenia o niepełnosprawności, bądź stopniu niepełnosprawności

SPE

Specjalne potrzeby edukacyjne

Piramida Potrzeb Abraham Maslow

Clipart: office.com

Stereotypy:

- Uczeń niepełnosprawny = szkoła specjalna, ewentualnie integracyjna
- Szkoła specjalna = szkoła gorsza
- Rewalidacja=indywidualna = jak najwięcej
- Rola nauczyciela wspomagającego??
- Zajęcia rozwijające zainteresowania, uzdolnienia?

Procedura przyjęcia dziecka do szkoły

- Każda szkoła musi sobie procedurę przyjęcia wypracować sama
- Sytuacje trudne, inne, nietypowe

Uczeń z niepełnosprawnością:

- Uczeń z **orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego**
 - *niepełnosprawni: niesłyszących, słabosłyszących, niewidomych, słabowidzących, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, i z niepełnosprawnościami sprzężonymi, zwanych dalej „uczniami niepełnosprawnymi”*

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym

Dz.U. 2015 poz. 1113

Nowelizacji ustawy o systemie oświaty
USTAWA z dnia 20 lutego 2015 r.
o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw
Weszła w życie 31.03.2015r.

Art. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

- „5) możliwość pobierania nauki **we wszystkich typach szkół** przez dzieci i młodzież niepełnosprawną, niedostosowaną społecznie i zagrożoną niedostosowaniem społecznym, zgodnie z indywidualnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz predyspozycjami”

Nowelizacji ustawy o systemie oświaty
USTAWA z dnia 20 lutego 2015 r.
o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw
Weszła w życie 31.03.2015r.

Art. 3 dodaje się pkt :

- **18a) specyficznych trudnościach w uczeniu się** – należy przez to rozumieć trudności w uczeniu się odnoszące się do uczniów w normie intelektualnej, którzy mają trudności w przyswajaniu treści nauczania, wynikające ze specyfiki ich funkcjonowania percepcyjno-motorycznego i poznawczego, nieuwarunkowane schorzeniami neurologicznymi;
- **18b) upośledzeniu umysłowym w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym lub głębokim** – należy przez to rozumieć **niepełnosprawność intelektualną** w stopniu odpowiednio lekkim, umiarkowanym, znacznym lub głębokim;

Nowelizacji ustawy o systemie oświaty
USTAWA z dnia 20 lutego 2015 r.
o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw
Weszła w życie 31.03.2015r.

Art. 5 w ust. 7 dodaje się pkt 1a:

Organ prowadzący szkołę lub placówkę odpowiada za jej działalność. Do zadań organu prowadzącego szkołę lub placówkę należy w szczególności:

„1a) zapewnienie warunków umożliwiających stosowanie specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym”

Nowelizacji ustawy o systemie oświaty
USTAWA z dnia 20 lutego 2015 r.
o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw
Weszła w życie 31.03.2015r.

Art. 39 ust 1 Dyrektor szkoły lub placówki
w szczególności:

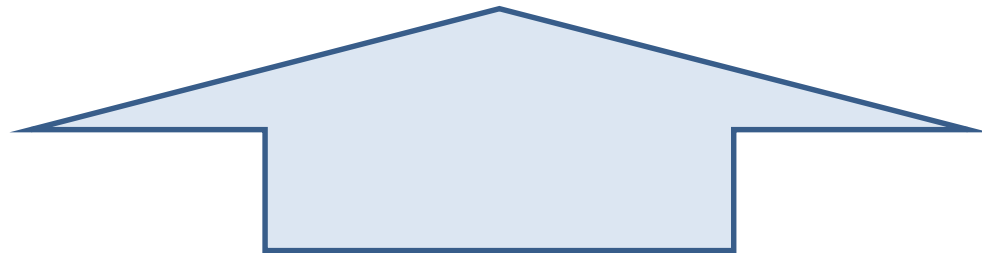
*„10) odpowiada za realizację zaleceń wynikających z orzeczenia o
potrzebie kształcenia specjalnego ucznia”*

Rozporządzenia:

- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie wysokości wskaźników zwiększających kwoty dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe dla uczniów niepełnosprawnych**
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe**
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 października 2013 r. w sprawie organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci**
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach**
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim**
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli**
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych**
- ***Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym***

Prawo:

- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym*

Rozporządzenie to stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 71b ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r.

Zmiany:

§ 1. Rozporządzenie określa warunki organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży:

pkt 1) niepełnosprawnych: niesłyszących, słabosłyszących, niewidomych, słabowidzących, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, **z niepełnosprawnością intelektualną** w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, i z niepełnosprawnościami sprzężonymi, zwanych dalej „uczniami niepełnosprawnymi”

§ 2 ust.4. Szkoły specjalne przysposabiające do pracy organizuje się wyłącznie dla uczniów **z niepełnosprawnością intelektualną** w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi

ust.5. Kształcenie specjalne w ośrodkach, o których mowa w ust. 1 pkt 16, organizuje się dla dzieci i młodzieży **z niepełnosprawnością intelektualną** w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym z niepełnosprawnościami sprzężonymi

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2015 poz. 1113)

Zmiany:

§ 2. 1. Kształcenie, wychowanie i opiekę dla uczniów niepełnosprawnych organizuje się w:

.....

6) innych formach wychowania przedszkolnego

.....

ust. 2

*2. Kształcenie, wychowanie i opiekę dla uczniów niepełnosprawnych w przedszkolach, innych formach wychowania przedszkolnego, szkołach i oddziałach, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3 i 6–9, organizuje się na każdym etapie edukacyjnym, **w integracji z uczniami pełnosprawnymi**, w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego lub szkole, **najbliższych miejsca zamieszkania ucznia niepełnosprawnego***

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2015 poz. 1113)

Zmiany:

§ 5. 1. Przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły, oddziały i ośrodki, o których mowa w § 2 ust. 1, zapewniają:

.....

5) integrację dzieci lub uczniów ze środowiskiem rówieśniczym, w tym z dziećmi lub uczniami pełnosprawnymi;

.....

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2015 poz. 1113)

Zmiany:

§ 6. 1. Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy, zwany dalej „programem”, określa:

1) **zakres i sposób dostosowania odpowiednio programu wychowania przedszkolnego oraz wymagań edukacyjnych**, o których mowa w art. 44b ust. 8 pkt 1 ustawy, do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dziecka lub ucznia, w szczególności przez zastosowanie odpowiednich metod i form pracy z dzieckiem lub uczniem;

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2015 poz. 1113)

Zmiany:

§ 6 ust.2

W **ramach zajęć rewalidacyjnych** w programie należy uwzględnić **w szczególności:**

- 1) naukę orientacji przestrzennej i poruszania się oraz naukę systemu Braille'a lub innych alternatywnych metod komunikacji – w przypadku **dziecka lub ucznia niewidomego**;
- 2) naukę języka migowego lub innych alternatywnych metod komunikacji – w przypadku **dziecka lub ucznia niesłyszącego lub z afazją**;
- 3) zajęcia rozwijające umiejętności społeczne, w tym umiejętności komunikacyjne – w przypadku **dziecka lub ucznia z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera**.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2015 poz. 1113)

Zmiany:

§ 6. 5.

Program opracowuje się na okres, na jaki zostało wydane orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, nie dłuższy jednak niż etap edukacyjny. Program opracowuje się w terminie:

- 1) do dnia 30 września roku szkolnego, w którym dziecko lub uczeń rozpoczyna od początku roku szkolnego realizowanie wychowania przedszkolnego albo kształcenie odpowiednio w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub ośrodku, o których mowa w § 2 ust. 1, albo
- 2) 30 dni od dnia złożenia w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub ośrodku, o których mowa w § 2 ust. 1, orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, albo
- 3) 30 dni przed upływem okresu, na jaki został opracowany poprzedni program – w przypadku gdy dziecko lub uczeń kontynuuje wychowanie przedszkolne albo kształcenie odpowiednio w danym przedszkolu, danej innej formie wychowania przedszkolnego, danej szkole lub danym ośrodku, o których mowa w § 2 ust. 1.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2015 poz. 1113)

Zmiany:

§ 6.6.

Pracę zespołu **koordynuje odpowiednio wychowawca oddziału lub wychowawca grupy wychowawczej**, do której uczęszcza dziecko lub uczeń, **albo nauczyciel lub specjalista**, prowadzący zajęcia z dzieckiem lub uczniem, wyznaczony przez dyrektora przedszkola, szkoły lub ośrodka, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1–5 i 7–16, a w przypadku innej formy wychowania przedszkolnego prowadzonej przez osobę prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną – **przez osobę kierującą inną formą wychowania przedszkolnego**.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2015 poz. 1113)

Zmiany:

§ 6.9.

9. Zespół, **co najmniej dwa razy w roku szkolnym**, dokonuje okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dziecka lub ucznia, uwzględniając ocenę efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej dziecku lub uczniowi zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 11 ustawy, oraz, w miarę potrzeb, dokonuje modyfikacji programu. Oceny poziomu funkcjonowania dziecka lub ucznia i modyfikacji programu dokonuje się, w zależności od potrzeb, we współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2015 poz. 1113)

Zmiany:

§ 6.10.

10. Rodzice dziecka lub ucznia albo pełnoletni uczeń **mają prawo** uczestniczyć w spotkaniach zespołu, a także w **opracowaniu i modyfikacji programu oraz dokonywaniu oceny**, o której mowa w ust. 9. Dyrektor przedszkola, szkoły lub ośrodka, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1–5 i 7–16, a w przypadku innej formy wychowania przedszkolnego prowadzonej przez osobę prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną – osoba kierująca inną formą wychowania przedszkolnego,

zawiadamia rodziców dziecka lub ucznia albo pełnoletniego ucznia o terminie **każdego** spotkania zespołu i możliwości uczestniczenia w nim.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2015 poz. 1113)

Zmiany:

§ 7. Zatrudnianie kadry wspierającej dla ucznia z niepełnosprawnością

§ 7 ust.2 W przedszkolach ogólnodostępnych, innych formach wychowania przedszkolnego i szkołach ogólnodostępnych, w których kształceniem specjalnym są objęte dzieci i uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego **wydane ze względu na autyzm, w tym zespół Aspergera, lub niepełnosprawności sprzężone,** zatrudnia się dodatkowo:

- 1) nauczycieli posiadających kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych lub specjalistów, lub**
- 2) w przypadku klas I–III szkoły podstawowej – asystenta, o którym mowa w art. 7 ust. 1e ustawy, lub**
- 3) pomoc nauczyciela – z uwzględnieniem realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.**

3. W przedszkolach ogólnodostępnych, innych formach wychowania przedszkolnego i szkołach ogólnodostępnych, w których kształceniem specjalnym są objęci uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu **na inne niż wymienione w ust. 2 niepełnosprawności, niedostosowanie społeczne lub zagrożenie niedostosowaniem społecznym, za zgodą organu prowadzącego,** można zatrudniać dodatkowo:

.....
.....

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2015 poz. 1113)

**Dziękuję
za uwagę.**

Aneta Żurek

zurek@womczest.edu.pl